

The Role of Emotional Self-Awareness in the Formation of Moral Identity with the Mediating Effect of Intrinsic Motivation

M. Zaeri Behroz¹, M. Mahmoudi Mashaii², S. Rostami Matak³, M. Sadeghzadeh^{4*}

1. M.A. Student in psychology, Islamic Azad University, Islamabad West Branch, Kermanshah, Iran.
2. Ph.D. Student in Educational Management, Islamic Azad University, North Tehran Branch, Tehran, Iran.
3. M.A. Graduated in Educational Psychology, Payam Noor University, South Tehran Branch, Tehran, Iran.
4. M.A. Graduated in General Psychology, Payam Noor University, Zarin Shahr Branch, Isfahan, Iran.

Abstract

Background: The concept of moral identity indicates the importance of moral considerations for the framework of a person's identity, and since identity is an important part of human existence and affects the personal and social life of each person, Examining and identifying effective factors in the formation of moral identity of people is very important and important. Based on this, the current research was conducted with the aim of "the role of emotional self-awareness in the formation of moral identity with the mediating effect of internal motivation".

Method: The present study is descriptive-correlative in nature and practical in terms of purpose. The statistical population included all 11th grade students of one district of Zanzan city in the number of 5600 people in the academic year of 2023-2024. Among them, 350 people were selected as a statistical sample based on Morgan's table and available sampling method. Research tools for data collection included emotional self-awareness of Grant et al. (2002), academic motivation scale of Wallerand et al. Then the data was analyzed by structural equation modeling with the help of SPSS and Lisrel software.

Results: The results showed that emotional self-awareness has a positive and significant effect on both variables of moral identity and internal motivation. Also, internal motivation has a positive and significant effect on the formation of moral identity. Finally, the internal motivation variable has been able to play a mediating role in the relationship between emotional self-awareness and moral identity and has an indirect effect.

Conclusion: As a result, emotional self-awareness and internal motivation play a significant role in the formation of students' moral identity, and from this point of view, it seems necessary to conduct educational workshops to increase students' emotional self-awareness and internal motivation to have a coherent and integrated identity in schools.

Keywords: *Intrinsic Motivation, Emotional Self-Awareness, Students, Identity, Moral Identity*

***Corresponding Author:** M. Sadeghzadeh, M.A. Graduated in General Psychology, Payam Noor University, Zarin Shahr Branch, Isfahan, Iran. Email: m.sadeghzdh1987@gmail.com

How to cite: Zaeri Behroz M, Mahmoudi Mashaii M, Rostami Matak S, Sadeghzadeh M. The role of emotional self-awareness in the formation of moral identity with the mediating effect of intrinsic motivation. *Ethics in Science and Technology*. 2025,20(3): 100-109.

Copyright © 2025 Authors. Published by Iranian Association for Ethics in Science and Technology. This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International license. (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>). Non-commercial uses of the work are permitted, provided the original work is properly cited

نقش خودآگاهی هیجانی در شکل‌گیری هویت اخلاقی با اثر میانجی انگیزه درونی

محمدرضا زائری بهروز^۱، مهسا محمودی مشایی^۲، شقایق رستمی ماتک^۳، مینا صادق زاده^۴
۱. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اسلام آباد غرب، کرمانشاه، ایران
۲. دانشجوی دکتری تخصصی مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، تهران، ایران
۳. کارشناسی ارشد رشته روانشناسی تربیتی، دانشگاه پیام نور مرکز تهران جنوب، تهران، ایران
۴. کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور واحد زرین شهر، اصفهان، ایران.
(تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۶/۰۴، تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۸/۰۶)

چکیده

زمینه: مفهوم هویت اخلاقی نشانگر میزان اهمیت ملاحظات اخلاقی برای چارچوب هویت فرد است و از آنجا که هویت بخش مهمی از وجود انسان بوده و زندگی شخصی و اجتماعی هر شخص را تحت تأثیر قرار می‌دهد، بررسی و شناسایی عوامل موثر در شکل‌گیری هویت اخلاقی افراد از اهمیت و نقش بسزایی برخوردار است. بر همین اساس پژوهش حاضر با هدف «نقش خودآگاهی هیجانی در شکل‌گیری هویت اخلاقی با اثر میانجی انگیزه درونی» انجام گرفت.

روش: مطالعه حاضر از نظر ماهیت توصیفی - همبستگی و از لحاظ هدف، کاربردی است. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان پایه یازدهم منطقه یک شهر زنجان به تعداد ۵۶۰۰ نفر در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود. از میان آنها، براساس جدول مورگان و به شیوه نمونه‌گیری در دسترس تعداد ۳۵۰ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش جهت جمع‌آوری داده‌ها شامل خودآگاهی هیجانی گرنر و همکاران (۲۰۰۲)، مقیاس انگیزش تحصیلی والرند و همکاران (۱۹۹۲) و مقیاس اهمیت برای خویشتن هویت اخلاقی آکویینو و رید (۲۰۰۲) بود. سپس داده‌ها به شیوه مدل‌یابی معادلات ساختاری و با کمک نرم‌افزارهای SPSS و لیزرل مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که خودآگاهی هیجانی بر هر دو متغیر هویت اخلاقی و انگیزه درونی اثر مثبت و معناداری دارد. همچنین انگیزه درونی در شکل‌گیری هویت اخلاقی اثر مثبت و معناداری دارد. در نهایت متغیر انگیزه درونی توانسته است در رابطه بین خودآگاهی هیجانی و هویت اخلاقی نقش میانجی ایفا کند و اثر غیرمستقیم دارد.

نتیجه‌گیری: در نتیجه خودآگاهی هیجانی و انگیزه درونی در شکل‌گیری هویت اخلاقی دانش‌آموزان نقش بسزایی دارند و از همین سو اجرای کارگاه‌هایی با ماهیت آموزشی و تربیتی برای افزایش خودآگاهی هیجانی دانش‌آموزان و انگیزه درونی لازم برای داشتن هویت منسجم و یکپارچه در مدارس ضروری به نظر می‌رسد.

کلیدواژگان: انگیزه درونی، خودآگاهی هیجانی، دانش‌آموزان، هویت، هویت اخلاقی

سرآغاز

در واقع در این دوره، آشفتگی^۱ نقش بسیاری را در افراد به وجود می‌آورد که براساس مطالعات این افراد درصد آن هستند با پاسخگویی مناسب به آنها به مفهوم هویت یافتگی^۲ برسند (۳). از دیدگاه رشدی، کنجکاوی و حتی خطرپذیری نوجوانان بخشی از مسیر برای استقلال طلبی، شکل‌گیری هویت فردی و بزرگسالی است (۴).

دوران نوجوانی در واقع دوره گذر از کودکی به بزرگسالی است و در این دوره رشدی تغییرات زیستی، اجتماعی، عاطفی و شناختی بسیاری را تجربه می‌کنند که افراد راه حل تنش و فشارهای ناشی از این دوره را در استقلال والدین، ارتباط با دیگران، جستجوی منابع حمایت عاطفی در خارج از منزل، کسب دست آورد جدید و تحسین برانگیز، به دست آوردن تایید اجتماع و همسالان می‌یابند (۲-۱).

از گرایش‌های جامعه‌یاری که در دوران نوجوانی در بین دانش‌آموزان رشد می‌یابد، عامل‌هایی چون نوع دوستی، همدلی و استدلال‌های اخلاقی^۳ است (۵) که در برخی مطالعات مشخص شده است که این متغیرهای جامعه‌یار توسط متغیری کلیدی موسوم به هویت اخلاقی^۴ پیش‌بینی می‌شود (۶). بنابراین طبیعی است که نظام‌های عهده‌دار پرورش نوجوانان اعم از مدرسه، اجتماع و خانواده بکوشند به ارتقای گرایش‌های جامعه‌یاری چون هویت اخلاقی مبادرت ورزند (۷). منظور از هویت اخلاقی، خودپنداشتی فردی که براساس مجموعه‌ای از صفات اخلاقی تشکیل شده و نمایانگر پایداری فرد به ارزش‌ها و اصول اخلاقی است (۸). آکوئینو و رید (۹) معتقدند که هویت اخلاقی از دو مولفه درونی‌سازی و نمادین‌سازی تشکیل شده است که درونی‌سازی به جنبه خصوصی و نمادین‌سازی به جنبه عمومی هویت اخلاقی اشاره دارد. تحقیقات متعددی نشان داده‌اند افرادی که از لحاظ هویت اخلاقی در سطح بالاتری قرار دارند، پایداری بیشتری نسبت به اخلاق دارند (۱۰). جهت تبیین متغیرهای مؤثر در شکل‌گیری هویت اخلاقی، پژوهشگران به عوامل گوناگونی همچون روابط اجتماعی، خانواده، مدرسه، دین، ساختار اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و عوامل فردی اشاره دارند (۱۱-۱۲).

به نظر می‌رسد یکی از عوامل روانشناختی که جنبه فردی دارد و می‌تواند در شکل‌گیری هویت اخلاقی دانش‌آموزان دخیل باشد، خودآگاهی هیجانی^۵ است. در واقع تحقیقات نشان می‌دهد که خودآگاهی هیجانی، توانایی دانش‌آموزان را برای تأمل بر ارزش‌ها و باورهای اخلاقی خود افزایش می‌دهد و در نتیجه یک هویت اخلاقی منسجم و قوی‌تر را به وجود می‌آورد (۱۳). خودآگاهی هیجانی به عنوان مهارت شناخت احساس‌ها، عواطف و هیجان‌های خود، به افراد این امکان را می‌دهد تا دانش ارتباط و علت هیجان را درک کرده و درباره چرایی و چگونگی برانگیختگی در شرایط مختلف اطلاعات لازم را کسب کند و رفتار هیجانی مناسبی را از خود بروز دهد (۱۴). آگاهی از احساسات و هیجانات به عنوان اولین گام در جهت تغییر احساسات و تنظیم هیجانات^۶ محسوب می‌شود و ضعف در خودآگاهی با آسیب‌پذیری روانشناختی، اجتماعی، شغلی و تحصیلی همراه است (۱۵). مطالعات دیگر نشان می‌دهند افراد با خودآگاهی هیجانی بالا، تمایل دارند استدلال اخلاقی و توانایی تصمیم‌گیری قوی‌تری داشته باشند، زیرا اینگونه بهتر می‌توانند با دیگران همدلی کنند و پیامدهای عاطفی اقدامات خود را در نظر بگیرند (۱۶). بنابراین افزایش آگاهی هیجانی می‌تواند یک استراتژی حیاتی در توسعه یک هویت اخلاقی قوی، ترویج رفتار مسئولانه و همدلانه‌تر در زمینه‌های مختلف برای افراد باشد (۱۷). همچنین، یکی دیگر از عواملی که می‌تواند به عنوان متغیر میانجی در ارتباط با خودآگاهی هیجانی بوده و در شکل‌گیری هویت اخلاقی دانش‌آموزان اثر داشته باشد، انگیزه درونی^۷ است. تحقیقات اخیر نشان می‌دهند انگیزه درونی به طور قابل توجهی بر توسعه هویت اخلاقی تأثیر می‌گذارد؛ زیرا افراد با انگیزه درونی، عمیق‌تر خود را با ملاحظات اخلاقی درگیر کرده و ارزش‌های اخلاقی^۸ را در فرایندهای تصمیم‌گیری

اولویت بندی می‌کند و در نتیجه هویت اخلاقی خود را شکل می‌دهد (۱۸). همچنین ارتباط خودآگاهی هیجانی و انگیزه درونی توسط مطالعات مختلف پشتیبانی می‌شود. دانش‌آموزانی که بیشتر با احساسات خود هماهنگ هستند، احتمالاً اهداف مشخصی را تعیین می‌کنند که با انگیزه‌های درونی آنها همخوانی دارد و همین عامل منجر به بهبود عملکرد تحصیلی می‌شود (۱۹). بعد از تبیین رابطه بین متغیرها، به بررسی مفهوم انگیزه درونی می‌پردازیم. انگیزه درونی به معنای انجام رفتار یا فعالیتی به صورت خودجوش و به منظور کسب لذت و رضایت بنا به دلایل درونی هر فرد انجام می‌گیرد (۲۰). این عامل منجر به این می‌شود دانش‌آموزان از طریق تلاش و کوشش خود و با اشتیاق درونی با چالش‌های اجتماعی، تحصیلی و فردی (هویتی) رو به رو شوند و همین امر به آنان کمک می‌کند که نسبت به آینده خود خوشبین باشند (۲۱).

در مطالعات (۲۲) آمده است دانش‌آموزان با خودآگاهی هیجانی بالا تمایل دارند انگیزه درونی بیشتری از خود نشان دهند، زیرا می‌توانند حالت‌های هیجانی خود را با اهداف تحصیلی و علایق شخصی خود هماهنگ سازند. مطالعات (۲۳) نشان دادند تقویت خودآگاهی هیجانی در محیط‌های آموزشی می‌تواند در شکل‌گیری هویت اخلاقی دانش‌آموزان مؤثر باشد. مطالعات (۲۴) نشان دادند خودآگاهی هیجانی به درک عمیق‌تر از اصول اخلاقی به دانش‌آموزان کمک می‌کند. مطالعات (۱۳) نشان دادند آگاهی هیجانی منجر به این می‌شود که افراد معضل‌های اخلاقی را عمیقاً درک و بررسی کرده و مسائل اخلاقی پیچیده را به طور موثرتری هدایت کنند. مطالعات (۲۵) نشان دادند در حالی که انگیزه درونی یک محرک کلیدی هویت اخلاقی است، با این حال با تأثیرات مختلف محیطی تعامل دارد و نشان می‌دهد که استراتژی‌های آموزشی باید با هدف پرورش انگیزه درونی و محیط‌های حمایتی برای تقویت رشد اخلاقی^۹ در دانش‌آموزان صورت گیرد. همچنین مطالعات (۲۶) و (۲۷) نشان دادند شناسایی و تنظیم هیجان باعث افزایش انگیزش درونی و بیرونی دانش‌آموزان شود.

مبانی نظری و ادبیات پژوهش نشان می‌دهند آنچه که برای کنش اخلاقی^{۱۰} انگیزه ایجاد می‌کند وفاداری به خود اخلاقی است. براساس نظریه پردازری‌های حوزه جامعه‌شناسی احساسات، مکانیسم عمل هویت اخلاقی به این صورت است که تأیید هویت اخلاقی احساسات مثبتی مانند احساس تعلق و ارزشمندی و عدم تأیید آن احساس شرم و گناه را به همراه خواهد داشت و به این ترتیب فرد خود را ملزم به پایداری به هنجارهای اخلاقی^{۱۱} می‌بیند (۷). بنابراین از آنجا که بحث اخلاق و ارزشی‌های آن نقش پر اهمیتی در شکل‌گیری، کنترل، پیش‌بینی رفتار و گرایش‌های اخلاقی افراد داشته و بررسی‌های روانشناسی اخلاق در راستای بهبود قضاوت و عمل اخلاقی در پرتو هویت اخلاقی، نیاز جوامع و نظام آموزشی که خواهان احیا و ارتقای اخلاق می‌باشند را تا حدودی مرتفع می‌سازد و از سویی با توجه به اهمیت متغیرهای پژوهش و روابط معنادار میان آنها، و کمبود تحقیقاتی که در این حیطه وجود دارد،

- (۲) خودآگاهی هیجانی در بهبود انگیزه درونی دانش‌آموزان اثر مثبت و معناداری دارد.
- (۳) انگیزه درونی در شکل‌گیری هویت اخلاقی دانش‌آموزان اثر مثبت و معناداری دارد.
- (۴) انگیزه درونی در رابطه بین خودآگاهی هیجانی و شکل‌گیری هویت اخلاقی دانش‌آموزان اثر غیرمستقیم دارد.

ضرورت اجرای پژوهشی مبتنی با متغیر هویت اخلاقی احساس شد. از همین سو، پژوهش حاضر درصدد بررسی دو متغیر خودآگاهی هیجانی و انگیزه درونی است تا نشان دهد آیا در شکل‌گیری هویت اخلاقی دانش‌آموزان اثر دارند؟ از همین سو فرضیه‌های پژوهش به همراه مدل مفهومی پژوهش به شرح زیر است.

(۱) خودآگاهی هیجانی در شکل‌گیری هویت اخلاقی دانش‌آموزان اثر مثبت و معناداری دارد.

نگاره ۱: مدل مفهومی پژوهش

و همکاران، میزان ضریب پایایی با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۱ و روایی محتوایی آن مطلوب گزارش شد (۲۸).

ب) مقیاس اهمیت برای خویشتن هویت اخلاقی (SMIS)^{۱۳}: این مقیاس توسط آکینو و رید در سال ۲۰۰۲ طراحی شد. این مقیاس دارای ۱۰ گویه در دو حیطه درونی‌سازی (میزانی که صفات اخلاقی در خودپنداره فرد مرکزیت یافته است) و نمادی‌سازی (میزانی که هر آزمودنی هویت اخلاقی را در ظاهرش نشان می‌دهد) است که با مقیاس لیکرت ۷ سطحی (از به شدت مخالف=۱، تا به شدت موافق=۷) پاسخ داده می‌شود. حداقل امتیازات این مقیاس ۱۰ و حداکثر آن ۷۰ است که نمره بین ۱۰ تا ۲۰ به معنای اهمیت برای خویشتن هویت اخلاقی ضعیف است، نمره بین ۲۰ تا ۴۰ به معنای اهمیت برای خویشتن هویت اخلاقی متوسط است و نمره بالاتر از ۴۰ به معنای اهمیت برای خویشتن هویت اخلاقی قوی است. در پژوهش سازندگان، ضریب آلفای کرونباخ برای درونی‌سازی و نمادی‌سازی به ترتیب ۰/۷۳ و ۰/۸۲ بود. این مقیاس را عظیم‌پور و همکاران (۲۹) به فارسی ترجمه و اعتباریابی کرده‌اند و آلفای کرونباخ برای هر دو خرده مقیاس در نسخه فارسی به مقدار ۰/۷۷ گزارش شده است. همچنین در تحقیق نامبردگان تحلیل عامل تأییدی روایی سازه نسخه فارسی مقیاس را تأیید کرده است.

ج) مقیاس انگیزش تحصیلی (AMS)^{۱۴}: این مقیاس توسط والرند و همکاران در سال ۱۹۹۲ طراحی شد. این پرسشنامه دارای ۲۸ سوال در سه حیطه انگیزش درونی، انگیزش بیرونی و بی‌انگیزشی است که در این پژوهش ما فقط با مولفه انگیزش درونی سر و کار داریم که از این ۲۸ سوال، ۱۲ سوال آن مرتبط با متغیر پژوهشی بود. در این پرسشنامه، انگیزش درونی شامل سه مولفه انگیزش درونی برای دانستن (۲-۹-۲۳-۱۶)، انگیزش درونی برای دستاورد (۶-۱۳-۲۰-۲۷) و انگیزش درونی برای تجربه تحریک (۴-۱۱-۱۸-۲۵) است (۳۰). در طیف لیکرت ۷ درجه‌ای، یک (اصلاً مطابقت ندارد) تا هفت (دقیقاً مطابقت دارد) نمره گذاری می‌شود (۲۴). در یک پژوهشی برای بررسی پایایی

روش

روش مطالعه حاضر توصیفی - همبستگی و از نظر هدف، کاربردی بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان پایه یازدهم دوره دوم متوسطه منطقه یک شهر زنجان به تعداد ۵۶۰۰ نفر در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود. از میان این جامعه، براساس جدول مورگان و به شیوه نمونه‌گیری در دسترس تعداد ۳۵۰ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. یافته‌های جمعیت شناختی ۳۵۰ نفر از شرکت کنندگان نشان داد که ۵۸/۲۸ درصد (۲۰۴ نفر) از شرکت کنندگان دختر و ۴۱/۷۱ درصد (۱۴۶ نفر) شرکت کنندگان پسر بودند.

ملاک‌های ورود به پژوهش شامل: تحصیل در پایه یازدهم دوره متوسطه دوم در شاخه‌های نظری، نداشتن افت تحصیلی و رضایت آگاهانه و شفاهی؛ و ملاک‌های خروج از پژوهش، داشتن اختلالات روانی (براساس پرونده تحصیلی و پرونده سلامت دانش‌آموز) و تکمیل ناقص پرسشنامه‌ها بودند. قبل از اجرای پرسشنامه‌ها موافقت مدارس و هم موافقت شرکت کنندگان کسب گردید. همچنین در جمع‌آوری داده‌ها، به منظور رعایت موازین اخلاقی، پرسشنامه‌ها بدون نیاز به نام و نام خانوادگی شرکت کنندگان بودند. بر این اساس به شرکت کنندگان این اطمینان داده شد که شرکت در این پژوهش به امنیت روانی، اجتماعی، تحصیلی یا خانوادگی آنان آسیبی وارد نمی‌کند. یعد از جمع‌آوری، داده‌ها توسط دو نرم افزار اس پی اس نسخه ۲۶ و لیزرل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ابزارهای پژوهش جهت جمع‌آوری داده‌ها عبارت بود از:

الف) پرسشنامه خودآگاهی هیجانی (ESQ)^{۱۵}: این پرسشنامه توسط گرنت و همکاران در سال ۲۰۰۱ طراحی شد. این پرسشنامه دارای ۳۳ سوال در پنج حیطه بازشناسی، شناسایی، تبدیل‌سازی، محیط‌گرایی و حل مسئله بوده که با مقیاس لیکرت ۵ سطحی (از هرگز=۰ تا خیلی زیاد=۴) پاسخ داده می‌شود. در نسخه اصلی پرسشنامه میزان ضریب پایایی براساس آلفای کرونباخ برابر با ۰/۷۹ گزارش شد و روایی محتوایی و صوری آن نیز مورد تأیید قرار گرفت. در مطالعه شمس زاده

بررسی همسانی درونی مقیاس از آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضرایب در دامنه ۰/۶۲ تا ۰/۹۱ به دست آمده است (۳۴).

یافته‌ها

در جدول شماره (۱) اطلاعات توصیفی متغیرهای پژوهش همراه با مولفه‌های آن آورده شده است.

مقیاس از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است که ضریب ۰/۸۸ به دست آمد (۳۱). برای بررسی روایی ملاکی مقیاس از ضریب همبستگی پیرسون به دست آمده است. همبستگی با مقیاس امید به زندگی شنایدر و همکاران (۳۲) در دامنه ۰/۳۲ تا ۰/۵۱ و معنادار در سطح ۰/۰۱ و ضریب همبستگی با جهت‌گیری زندگی شی پرو و کارور (۱۹۸۵) ۰/۳۴ و معنادار در سطح ۰/۰۱ به دست آمده است که نشان‌دهنده روایی ملاکی مقیاس انگیزش تحصیلی است (۳۳). در خارج از کشور برای

جدول ۱: شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	کشیدگی	کجی	انحراف استاندارد	میانگین
خودآگاهی هیجانی	-۰/۷۹۸	۰/۴۵۶	۲۶/۵	۷۰/۴۹
بازشناسی	-۰/۸۳۳	-۰/۱۳۳	۵/۵	۱۱/۵
شناسایی	-۰/۴۵۱	-۰/۶۲۴	۴/۳	۱۱/۴
تبدیل‌سازی	-۰/۷۳۵	-۰/۱۶۶	۶/۰۷	۱۴/۱۵
محیط‌گرایی	-۰/۷۳۰	-۰/۳۸۴	۸/۲	۲۱/۸۳
انگیزه درونی	۰/۳۲۳	۰/۶۲۶	۱۵/۴	۳۸/۴
دانستن	-۰/۳۶۵	۰/۴۰۴	۵/۷۷	۱۳/۱۷
دست‌آورد	-۰/۳۳۹	۰/۴۹۵	۵/۶۴	۱۲/۶
تجربه‌تحریک	۰/۳۰۸	۰/۷۷۳	۵/۱۹	۱۲/۶۲
هویت اخلاقی	-۱/۰۹	-۰/۰۲۶	۱۳/۹	۳۸/۸
درونی‌سازی	-۰/۹۹۲	۰/۰۱۱	۷/۰۹	۱۹/۳
نمادی‌سازی	-۰/۹۶۲	۰/۰۳۳	۷/۳	۱۹/۵

چولگی هیچ یک از متغیرها از محدوده بین ۲+ و ۲- خارج نشده است. این مطلب بیانگر آن است که توزیع داده‌ها در متغیرهای تحقیق نرمال می‌باشد.

در جدول (۱) شاخص‌های آمار توصیفی نمرات گروه در متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد. لازم به ذکر است شاخص‌های چولگی و کشیدگی بین ۲+ و ۲- بیانگر عدم انحراف چشمگیر از مفروضه منحنی نرمال است که نتایج این جدول نشان می‌دهد که ارزش‌های کشیدگی و

جدول ۲: ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیر	خودآگاهی هیجانی	انگیزه درونی	هویت اخلاقی
خودآگاهی هیجانی	۱	-	-
انگیزه درونی	۰/۲۴**	۱	-
هویت اخلاقی	۰/۲۹**	۰/۶۱**	۱

($r=0/61, P<0/001$). بنابراین، پیش فرض وجود رابطه خطی بین متغیرهای تحقیق برقرار است.

نتایج ضریب همبستگی جدول (۲) نشان می‌دهد که میان خودآگاهی هیجانی با هویت اخلاقی ($r=0/29, P<0/001$) و انگیزه درونی ($r=0/24, P<0/001$) رابطه مثبت معناداری وجود دارد. همچنین بین انگیزه درونی و هویت اخلاقی رابطه مثبت معناداری یافت شد.

جدول ۳: تحلیل مسیر

متغیرها	b	se	t	P
خودآگاهی هیجانی → هویت اخلاقی	۰/۱۱۰	۰/۰۴۶	۲/۴۰	۰/۰۱۶
انگیزه درونی → هویت اخلاقی	۰/۰۶۵	۰/۰۴۹	۱۳/۰۱	۰/۰۰۰
خودآگاهی هیجانی → انگیزه درونی	۰/۰۲۹	۰/۰۵۶	۵/۱۵	۰/۰۰۰
خودآگاهی هیجانی → انگیزه درونی	۰/۱۸	۰/۰۳۸	۴/۸۱	۰/۰۰۰

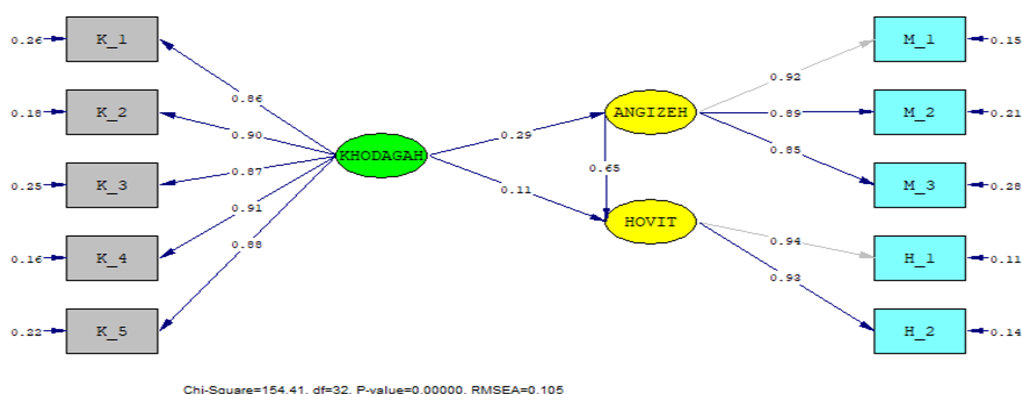
خودآگاهی هیجانی بر انگیزه درونی اثر مثبت و معنی‌داری دارد ($b=0/29, t=5/15, P=0/000$). در نهایت، انگیزه درونی در اثر خودآگاهی هیجانی بر هویت اخلاقی نقش میانجی و معنی‌داری دارد ($b=0/18, t=4/18, P=0/000$).

نتایج اجرای معادلات ساختاری در جدول شماره (۳) نشان داد که خودآگاهی هیجانی بر هویت اخلاقی اثر مثبت و معنی‌داری دارد ($b=0/11, t=2/4, P=0/016$)؛ همچنین انگیزه درونی بر هویت اخلاقی اثر مثبت و معنی‌داری دارد ($b=0/64, t=13/01, P=0/000$)؛ بعلاوه،

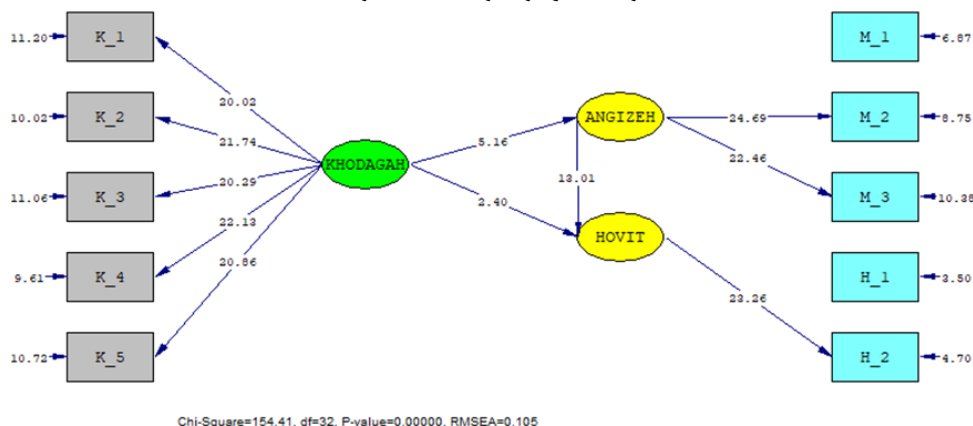
جدول ۴: شاخص‌های نیکویی برازش

شاخص‌ها	مقدار	مقدار قابل قبول	تفسیر
خی-دو	$p=0/000$	معنی‌دار باشد	کمتر از ۰/۰۵ است پس معنی‌دار می‌باشد
χ^2/df	۴/۱	مقادیر بین ۱ تا ۳	متوسط
RMSEA	۰/۱۰	مقادیر کمتر از ۰/۰۸	متوسط
NFI	۰/۹۵	مقادیر بین ۰/۹۰ تا ۰/۹۵	عالی
NNFI	۰/۹۴	مقادیر بین ۰/۹۰ تا ۰/۹۵	عالی
CFI	۰/۹۶	مقادیر بین ۰/۹۰ تا ۰/۹۵	عالی
IFI	۰/۹۶	مقادیر بین ۰/۹۰ تا ۰/۹۵	عالی
GFI	۰/۹۲	مقادیر بین ۰/۹۰ تا ۰/۹۵	عالی
AGFI	۰/۹۲	مقادیر بین ۰/۹۰ تا ۰/۹۵	عالی
SRMR	۰/۰۳	زیر ۰/۰۸	عالی

جدول شماره (۴) شاخص‌های نیکویی برازش $RMSEA$ ، مجذور کای اسکور $NNFI$ ، CFI ، IFI ، $SRMR$ را نشان می‌دهد. نتایج نشان داد بیشتر شاخص‌ها از برازش مدل پیشنهادی حمایت می‌کنند.

نگاره ۲: نمودار ضرایب استاندارد

نگاره ۳: نمودار مقادیر T

بحث

پس از دهه‌ها تأکید روانشناسان اخلاق بر نقش عقل و استدلال در حکم اخلاقی، آزمایش‌ها و تحقیقات اخیر حاکی از نقش بنیادین هیجانات در اخلاق دارند. براساس مبانی نظری، حکم اخلاقی اساساً معلول واکنش‌های هیجانی^{۱۵} ماست و در همین راستا اگر ما هیجانات و احساسات خودمان را شناسایی و روی آن آگاهی داشته باشیم، بهتر می‌توانیم اخلاقیات را در خویش نهادینه سازی و واکنش‌های مبتنی بر اخلاقیات به دیگران ارائه دهیم (۳۵). از همین سو، پژوهشی تحت عنوان «بررسی نقش خودآگاهی هیجانی در شکل‌گیری هویت اخلاقی با اثر میانجی انگیزه درونی» صورت گرفت. اولین یافته پژوهشی نشان داد که خودآگاهی هیجانی در شکل‌گیری هویت اخلاقی دانش‌آموزان اثر مثبت و معناداری دارد. به عبارتی هر چه فرد به احساسات و هیجانات خود آگاهی بیشتری داشته باشد، هویت اخلاقی فرد بهتر و منسجم‌تر شکل می‌گیرد. مطالعات مختلفی همچون تحقیقات (۱۶-۲۳-۳۵-۱۳-۱۷-۳۷-۳۶) از یافته حاضر پشتیبانی می‌کند. در تبیین یافته می‌توان گفت خودآگاهی هیجانی با توانایی خوداندیشی، فهم علت احساسات و هیجانات خویش همراه است و از همین سو زمانی که در رویداد و موقعیتی هیجانی قرار می‌گیرد، ابتدا هیجان خود را دقیق شناسایی و سپس به دور از برانگیختگی زیاد وضعیت را تجزیه و تحلیل می‌کند تا شرایط را درک کرده و واکنش منطقی به آن داشته باشد. در رویدادی که اخلاق را می‌طلبد همین وضعیت صدق می‌کند به گونه‌ای که فرد در آن موقعیت، هیجان خود را شناسایی کرده و سپس بعد از تحلیل اینکه چه چیزی برای این موقعیت خوب و چه چیزی بد است، رفتار منطقی و متناسب با آن ارائه می‌دهد و پیامدهای آن اقدام خوب، احساس تعلق و ارزشمندی برای فرد به وجود می‌آورد و به این ترتیب فرد خود را ملزم به پایبندی به هنجارهای اخلاقی می‌بیند.

دیگر یافته پژوهشی این بود که خودآگاهی هیجانی با انگیزش درونی دانش‌آموزان رابطه مثبت و معناداری دارد. به عبارت دیگر، خودآگاهی هیجانی زمینه‌ساز رفتارهای انسانی بوده و به او انگیزه درونی می‌دهد. تحقیقات پژوهشی همچون (۲۲-۲۶-۱۹-۲۷) از این یافته حمایت می‌کنند. در تبیین یافته می‌توان گفت خودآگاهی هیجانی با افزایش درک افراد از احساسات خود و چگونگی تأثیر این احساسات بر رفتارها و اهداف آنها، انگیزه درونی را به طور قابل توجهی هدایت می‌کند. خودآگاهی^{۱۶} به عنوان یکی از اجزای اصلی هوش هیجانی، به افراد اجازه می‌دهد تا حالات هیجانی خود و تأثیر اقدامات خود بر دیگران را تشخیص داده و توانایی‌های تصمیم‌گیری و هدف‌گذاری بهتر را تقویت کند. این افزایش آگاهی هیجانی منجر به افزایش انگیزه درونی می‌شود، زیرا افراد با خودآگاهی قوی احتمال بیشتری دارند اهداف شخصی خود را تعیین و دنبال کنند و به طور فعال به دنبال بهبود و غنی سازی در زندگی خود باشند. بنابراین، خودآگاهی هیجانی نه تنها رشد شخصی

را تسهیل می‌کند، بلکه رویکرد پیشگیرانه به انگیزه را نیز پرورش می‌دهد که برای غلبه بر چالش‌ها و دستیابی به موفقیت ضروری است. همچنین یافته‌های پژوهشی نشان داد انگیزه درونی با شکل‌گیری هویت اخلاقی دانش‌آموزان رابطه مثبت و معناداری دارد. به عبارت دیگر، داشتن رغبت و انگیزه درونی به چیزی باعث شکل‌گیری آن رفتار می‌شود و در همین راستا، داشتن انگیزه درونی به مبحث اخلاقیات، منجر به شکل‌گیری هویت اخلاقی در افراد می‌شود. نتایج این یافته همسو با نتایج پژوهش‌های (۱۸-۲۵) است. در تبیین یافته می‌توان گفت انگیزه درونی به معنای این است که شخص دروناً به چیزی رغبت و میل پیدا کرده است که آن چیز برای فرد دارای جذابیت درونیست و درصدد دستیابی به آن است. بنابراین انگیزه درونی با تأثیرگذاری بر چگونگی درک افراد از خود و ارزش‌های اخلاقی خود نقش بسزایی در شکل‌گیری هویت اخلاقی ایفا می‌کند. کاپلان (۳۸) اضافه می‌کند که هویت اخلاقی از تعامل پویا اجزای شناختی و عاطفی در طول زمان ناشی می‌شود و این ایده را تقویت می‌کند که انگیزه درونی افراد در توسعه یک هویت اخلاقی منسجم، دارای اهمیت بسیاری است. بنابراین، انگیزه درونی نه تنها بر هویت شخصی تأثیر می‌گذارد بلکه به عنوان یک کنش‌یار (کاتالیزور) برای توسعه اخلاقی و رفتار اخلاقی نیز عمل می‌کند.

در نهایت یافته پژوهشی نشان داد انگیزه درونی در رابطه میان آگاهی هیجانی و شکل‌گیری هویت اخلاقی دارای نقش میانجی بوده و اثر غیرمستقیم دارد. این نتیجه نیز با توجه به اثرات مستقیم آگاهی هیجانی و انگیزه درونی بر هویت اخلاقی قابل تبیین بود و می‌توان گفت دو متغیر آگاهی هیجانی و انگیزه درونی از متغیرهای مهم و تأثیرگذار در شکل‌گیری هویت اخلاقی دانش‌آموزان به ویژه در محیط‌های آموزشی و پرورشی می‌باشد. در تبیین یافته می‌توان گفت خودآگاهی هیجانی درک افراد از احساسات خود را افزایش می‌دهد که می‌تواند منجر به یک هویت اخلاقی قوی شود زیرا آنها اقدامات خود را با ارزش‌های خود هماهنگ‌تر می‌کنند. در این میان انگیزه درونی که به عنوان محرک و نیرودهنده درونی برای انجام کاری محسوب می‌شود، می‌تواند میزان و شدت اثرگذاری خودآگاهی هیجان بر هویت اخلاقی را بیشتر کند.

هر پژوهشی با محدودیت‌هایی رو به رو است. محدودیت‌های این پژوهش عبارت بودند از: ۱) در این پژوهش به‌منظور گردآوری داده‌ها از پرسشنامه استفاده شد. اگرچه تمامی ابهام‌های پاسخ‌دهنده‌ها درباره پرسش‌های پرسشنامه حل و برای آن‌ها توضیح داده شد، این احتمال وجود دارد که برخی از پاسخ‌دهنده‌ها به دلیل بی‌حوصلگی و عدم مطالعه دقیق پرسشنامه، پاسخ‌هایی واقعی ارائه نداده باشند، ۲) این پژوهش در بین دانش‌آموزان منطقه یک شهر زنجان انجام گرفته شده است. بنابراین در تعمیم نتایج این پژوهش باید احتیاط کرد، ۳) همچنین استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس، قابلیت تعمیم نتایج را کاهش داده. بنابراین پیشنهاد می‌شود در تحقیقات دیگر از شیوه‌های نمونه‌گیری

ملاحظه های اخلاقی

موضوعات اخلاقی همچون؛ سرقت ادبی، رضایت آگاهانه؛ محرمانه بودن، انتشار چندگانه و ... در پژوهش حاضر مورد توجه قرار گرفته‌اند. همچنین نویسندگان هیچ تعارض منافی در نگارش و انتشار این اثر ندارند.

سپاسگزاری

نویسندگان مقاله بر خود لازم می‌دانند بدین وسیله از تمام افرادی که در انجام این پژوهش همکاری نمودند، تشکر و قدردانی نمایند.

واژه نامه

1. confusion	آشفته‌گی
2. Identification	هویت یافتگی
3. Moral arguments	استدلال‌های اخلاقی
4. Moral identity	هویت اخلاقی
5. Symbolization	خودآگاهی هیجانی
6. Regulation of emotions	تنظیم هیجانات
7. Intrinsic motivation	انگیزه درونی
8. Moral values	ارزش‌های اخلاقی
9. Moral development	رشد اخلاقی
10. Moral action	کنش اخلاقی
11. Moral norms	هنجارهای اخلاقی
12. Emotional self-awareness questionnaire	پرسشنامه خودآگاهی هیجانی
13. Scale of importance for self-moral identity	مقیاس اهمیت برای خویشتن هویت اخلاقی
14. Scale Academic Motivation	مقیاس انگیزش تحصیلی
15. Emotional reactions	واکنش‌های هیجانی
16. self-awareness	خودآگاهی

تصادفی بهره گرفته شود تا تعمیم نتایج با اطمینان بیشتری امکان‌پذیر باشد. همچنین با توجه به یافته‌های پژوهشی به مربیان و مشاوران تربیتی در مدرسه پیشنهاد می‌شود جهت شکل‌گیری هویت اخلاقی دانش‌آموزان، به هیجانات و عواقب عدم آگاهی به هیجانات در دوران نوجوانی توجه ویژه‌ای داشته باشند و از طریق کارگاه‌های آموزشی، دانش‌آموزان را در ساخت و انسجام هویت اخلاقی یاری رسانند. پیشنهاد می‌شود با هدف کسب توانمندی بیشتر دانش‌آموزان در خودآگاهی هیجانی و مدیریت هیجان، بسته‌های آموزشی متناسب با شرایط فرهنگی و تربیتی در کشور تهیه گردد و نیز کارگاه‌هایی متناسب با افزایش انگیزه درونی دانش‌آموزان با حضور متخصصان برگزار گردد. همچنین از آنجا که نوجوانان در این دوره دچار سردرگمی هویتی هستند و در بحث اخلاقیات نیاز به راهنمایی زیادی دارند، فرایند مشاوره می‌تواند در دانش‌آموزان تأثیر مثبت و مهمی داشته و نیز می‌تواند کمک زیادی در شکل‌گیری هویت اخلاقی منسجم در آنها داشته باشد. لذا مشاوران مدارس جلسات مشاوره‌ای ویژه‌ای برای معلمان و دانش‌آموزان طرح‌ریزی نمایند و با دانش و تجربه خود نیز بر غنا و تأثیرگذاری آن بی‌افزایند.

نتیجه گیری

به طور کلی نتایج این پژوهش نشان داد که خودآگاهی هیجانی و انگیزه درونی دو عامل مهم و موثر در شکل‌گیری هویت اخلاقی دانش‌آموزان هستند. هویت اخلاقی که نشانگر میزان اهمیت ملاحظات اخلاقی برای چارچوب هویت فرد است، جایگاه ویژه‌ای می‌یابد و از آنجا که هویت بخش مهمی از وجود انسان است و زندگی شخصی و اجتماعی هر شخص تحت تأثیر هویتش است و با توجه به اینکه عصر جدید عصر هویت‌سازی است و فرد بی‌اخلاق احساس بی‌هویتی و بریدگی از جامعه می‌کند، شکل‌دهی هویت اخلاقی دانش‌آموزان در آموزش و پرورش دارای اهمیت ویژه‌ای است. بنابراین برای شکل‌گیری هویت اخلاقی منسجم دانش‌آموزان در مدارس، بهتر است به دو متغیر خودآگاهی هیجانی و انگیزه درونی توجه زیادی شود.

References

- Sajidah NA, Insyirah Y, Handayani L. The relationship between overprotective parenting and independence with adolescents' self-identity status. *International Journal of Social Science, Education, Communication and Economics (SINOMICS JOURNAL)*, 2024; 3(2): 245-254.
- Asghari Sharibani A, Mikaeli N. The role of family functioning in predicting the moral identity of high school students with high-risk behaviors. *Journal of Bio-Scientific Research Ethics*, 2018; 9(33): 31-40. <https://doi.org/10.22037/bioeth.v9i33.25292>. (In Persian)
- Saulnier L, Krettenauer T. Internet impropriety: Moral identity, moral disengagement, and antisocial online behavior within an early adolescent to young adult sample. *Journal of Adolescence*, 2023; 95(2): 264-283. <https://doi.org/10.1002/jad.12112>
- Joharifard M, Zahrahar K, Farrokhi N, Mardanirad M. The discriminat role of metacognitive beliefs, identity styles, negative repetitive thoughts. resilience in prediction tendency to high-risk behaviors in girls aged 16-18 years, 2024; 11 (4): 44-59. <http://jcp.khu.ac.ir/article-1-3494-en.html>. (In Persian)

5. Van der Graaff J, Carlo G, Crocetti E, Koot HM, Branje S. Prosocial behavior in adolescence: Gender differences in development and links with empathy. *Journal of Youth and Adolescence*, 2018; 47(5), 1086-1099. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10964-017-0786-1>
6. Wang Z, Xing L, Xu H, Hannah ST. Not all followers socially learn from ethical leaders: The roles of followers' moral identity and leader identification in the ethical leadership process. *Journal of Business Ethics*, 2021; 170: 449-469. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10551-019-04353-y>
7. Pourrezaee S, Azimpour AR, Mohammadi N. Predicting aggression and moral identity based on family cohesion, family communication patterns and family social support. *Quarterly Journal of Family and Research*, 2024; 20(4): 25-44. (In Persian)
8. Balesini K, Kord B, Shomali Oskoei A. Structural equations modeling of academic dishonesty based on personality characteristics with mediating moral identity in students at Tehran. *Journal of Psychological Science*, 2024; 23(136): 891-909. doi:[10.52547/JPS.23.136.891](https://doi.org/10.52547/JPS.23.136.891). (In Persian)
9. Aquino K, Reed II A. The self-importance of moral identity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 2002; 83(6): 1423. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.83.6.1423>
10. Dawson KJ, Han H, Choi YR. How are moral foundations associated with empathic traits and moral identity? *Current Psychology*, 2021; 2: 1-13. <https://link.springer.com/article/10.1007/s12144-021-02372-5>
11. Hoseini Tabatabaee F, Amiri S, Nadi MA. Structural model of effects of perceived parenting styles, personality, moral reasoning and personal identity on moral identity. *Journal of Research in Behavioural Sciences*, 2023; 21(2): 377-389. (In Persian)
12. Madanian S, Hashemianfar S. The grounds of students' moral identity formation. *Ethics in Science and Technology*, 2018; 16(3): 163-167. (In Persian)
13. Thompson R. Emotional development and the growth of moral self-awareness. *The Oxford handbook of emotional development*. Oxford University Press. 2022. <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780198855903.013.40>
14. Mohkamkar A, Shaterian F, Nikookar A. The effectiveness of education based on successful intelligence on emotional self-awareness and academic engagement of secondary school students. *Sociology of Education*, 2024; 10(1): 305-313. <https://doi.org/10.22034/ijes.2024.2015018.1493> (In Persian)
15. Tikdari F, Kamyabi M, Tajrobar M, Soltani A. The effectiveness of executive functions training on emotional processing and emotional self-awareness in hyperactive children, 2024; 10 (4): 71-80. (In Persian)
16. Park M, Park JJ, Chang YL, Passmore D. Impact of ethical awareness on engineering identity formation using ordinary least squares analysis. *International Journal of Educational Methodology*, 2024; 10(3): 397-412. <https://doi.org/10.12973/ijem.10.3.397>
17. Chivukula SS, Hasib A, Li Z, Chen J, Gray CM. Identity claims that underlie ethical awareness and action. In *Proceedings of the 2021 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems*. 2021. <https://doi.org/10.1145/3411764.3445375>
18. Lefebvre JP, Goddeeris H, Hamzagic ZI, Krettenauer T. Moral identity goal characteristics: Age-related trends from early adolescence to old age. *Developmental Psychology*, 2023; <https://doi.org/10.1037/dev0001615>
19. Setiowati SP. The role of self-awareness training in motivation for hospital workers. *Psychological Research and Intervention*, 2020; 3(1): 24-28. <https://doi.org/10.21831/pri.v3i1.28467>
20. Bayat Z, Bayat M, Mahmoudi Mashaii M, Delshady M, Zaeri Behroz MR, Najafipour Tabestanagh A. The relationship between learning styles and intrinsic motivation of 11th grade students with the mediating role of teacher-student bond. *Journal of Research in Instructional Methods*, 2024; 1(4): 65-86. <https://doi.org/10.22091/jrim.2023.10184.1044>. (In Persian)
21. Fathi Azar S, Ghaffari Nouran O, Kiamarsi A, Rezaeisharif A. Comparison the effectiveness of self-determination training and successful intelligence training on intrinsic motivation and academic optimism of female students with high academic burnout. *Journal of Modern Psychological Researches*, 2024; 19(74). <https://doi.org/10.22034/jmpr.2023.57792.5740>. (In Persian)
22. Oluakanwa CE. The influence of emotional intelligence variables (self-awareness, self-regulation and self-motivation) on the academic adjustment of fresh students of Nigerian Universities: A Case of Imo State University. 2024. DOI:[10.52589/AJSSHR-PIXZW4DA](https://doi.org/10.52589/AJSSHR-PIXZW4DA)
23. Rachmania D, Fuadah DZ. Emotional self-awareness and quarter life crisis in final year of undergraduate nursing students. *Journal of Applied Nursing and Health*, 2023; 5(2): 324-334.
24. Lee J, Chang E C, Lucas A G, Hirsch JK. Academic motivation and psychological needs as predictors of suicidal risk. *Journal of College Counseling*, 2019; 22 (2): 98-109. <https://doi.org/10.1002/jocc.12123>
25. Okan N. Is moral identity effective in the relationship between self-efficacy and psychological problems? *Research in Pedagogy*, 2023; 13(1): 238-250.
26. Rezaei A, Khajovand Khoshli A. The relationship between emotional intelligence and mental health with the academic motivation of first grade high school students in Gorgan. *Studies in Psychology and Educational Sciences*, 2022; 8(2): 408-422. (In Persian)
27. Saidi Kiasri P, Khatir Pasha K. The relationship between emotional intelligence and intrinsic motivation in second high school students and conservatory of 13th district of Tehran. *National Conference of New Achievements of the World in Education, Psychology, Law and Cultural-Social Studies*, Khoi. 2017. (In Persian)
28. Shamsizadeh E, Eftekhari Saadi Z, Jayrvand H, Bakhtiarpoor S, Makvandi B. Evaluation of social well-being and emotional self-awareness based on the quality of relationship with parents due to smartphone addiction in high-intelligence students. *JPEN* 2022; 8 (3) :16-26. (In Persian)
29. Azimpour A, Nissi A, Shahni Yilag M, Arshadhi N, Beshlideh K. Validation of the "importance to self moral

- identity" scale for students. *Personality and Individual Differences Quarterly*, 2013; 3(4): 19-38. (In Persian)
30. Zeng Y, Yao D. A literature review of the academic motivation scale (ams) and its reliability and validity. *International Journal of Education and Humanities*, 2023; 8 (3): 43-46. <https://doi.org/10.54097/ijeh.v8i3.8081>
31. Ghomi M, Moslemi Z Mohammadi SD. The relationship between quality of learning experience and self-regulation with academic motivation in students of Qom University of Medical Sciences. *Iranian Journal of Medical Education*, 2019; 19: 1-9. (In Persian)
32. Snyder CR, Harris C, Anderson JR, Holleran SA, Irving LM, Sigmon S T, ... Harney P. The will and the ways: development and validation of an individual-differences measure of hope. *Journal of Personality and Social Psychology*, 1991; 60(4): 570
33. Kianfar M, Kareshki H, Hashemi F. The role of hope components and optimism on academic motivation of graduate students of Ferdowsi University of Mashhad. [M.A. thesis]. University of Medical Sciences. 2014. (In Persian)
34. Kotera Y, Conway E, Van Gordon W. Mental health of UK university business students: Relationship with shame, motivation and self-compassion. *Journal of Education for Business*, 2019; 94 (1): 11-20. <https://doi.org/10.1080/08832323.2018.1496898>
35. Kharazmi H. The role of emotions in moral judgment in green's view. *Wisdom and Philosophy*, 2021; 17(65): 59-85. <https://doi.org/10.22054/wph.2020.41200.1713>. (In Persian)
36. Mirzaee T, Farahani M N, Hasani J. Explore the relationship between affection and Conscientious whit moral judgment. *CPJ* 2014; 2 (2) :27-36. (In Persian)
37. Diba H. The role of emotions and emotions in ethics. *Hikmat Esra*, 2011; 5(1): 25-59. (In Persian)
38. Kaplan U. Moral motivation as a dynamic developmental process: Toward an integrative synthesis. *Journal for the Theory of Social Behaviour*, 2017; 47(2): 195-221. <https://doi.org/10.1111/jtsb.12116>